

Asia C-83/08

Glückauf Brauerei GmbH

vastaan

Hauptzollamt Erfurt

(Thüringer Finanzgerichtin
esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Valmisteverojen rakenteiden yhdenmukaistaminen – Direktiivi 92/83/ETY – 4 artiklan 2 kohta – Oikeudellisesti ja taloudellisesti muista panimoista riippumaton pienpanimo – Oikeudellista ja taloudellista riippumattomuutta koskevat kriteerit – Mahdollisuus joutua epäsuoran vaikuttamisen kohteeksi

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio (neljäs jaosto) 2.4.2009 I - 2860

Tuomion tiivistelmä

Verotus – Jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistaminen – Valmisteverot – Direktiivi 92/83 – Alkoholi ja alkoholijuomat – Tiettyjen tuotteiden alennetut valmisteverojen määrät (Neuvoston direktiivin 92/83 4 artiklan 2 kohta)

I - 2857

Alkoholin ja alkoholijuomien valmisteverojen rakenteiden yhdenmukaistamisesta annetun direktiivin 92/83 4 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että tilanne, jolle on ominaista rakenteellisten sidosten olemassaolo omistussuhteiden ja äänioikeuksien osalta ja joka johtaa siihen, että sama henkilö, joka toimii johtotehtävissä useissa asianomaisista panimoista, kykenee – riippumatta siitä, miten hän tosiasiallisesti toimii – vaikuttamaan kyseisten panimoiden liiketoimintaa koskeviin päätöksiin, merkitsee sitä, ettei kyseisten panimoiden voida katsoa olevan taloudellisesti riippumattomia toisistaan.

Direktiivin 92/83 pyrkimyksenä on nimittäin välttää se, että oluen alennettuun valmisteveron määrään perustuva etu myönnettäisiin sellaisille panimoille, joiden koko ja tuotantokapasiteetti voisivat merkitä sitä, että sisämarkkinoilla syntyisi tällöin vääristymiä. Näin ollen kyseisen direktiivin 4 artiklan 2 kohdassa säädettyjen, oikeudellista riippumattomuutta ja taloudellista riippumattomuutta koskevien kriteerien tarkoituksena on varmistaa se, että kaikki panimoiden välisen taloudellisen tai oikeudellisen riippuvuuden muodot johtavat siihen, ettei oluen alennettuun valmisteveron määrään perustuvaa veroetua sovelleta.

Tässä yhteydessä direktiivin 92/83 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu käsite ”panimo, joka on oikeudellisesti ja taloudellisesti riippumaton muista panimoista”, merkitsee sitä, että on tarkistettava, onko asianomaisten panimoiden välillä olemassa oikeudellinen riippuvuusuhde esimerkiksi panimoiden johdon

tasolla tai yhtiöosuuksien tai äänioikeuksien hallinnan tasolla, taikka sellaista taloudellista riippuvuusuhdetta, joka olisi omiaan vaikuttamaan mainittujen panimoiden kykyyn tehdä riippumattomia liiketoimintaa koskevia päätöksiä.

Lisäksi on todettava, että riippumattomuutta koskevan kriteerin tarkoituksena on varmistaa se, että kyseinen alennettu valmisteveron määrä koituu todella sellaisten panimoiden eduksi, joiden kokoa voidaan pitää niiden kannalta epäedullisena, eikä sellaisten panimoiden eduksi, jotka ovat osa konsernia. Jotta tässä tilanteessa voitaisiin direktiivin 92/83 4 artiklan 2 kohdan soveltamisen piiriin ottaa ainoastaan sellaiset panimot, jotka todella ovat oikeudellisesti ja taloudellisesti riippumattomia, on varmistuttava siitä, ettei riippumattomuutta koskevaa edellytystä kierretä puhtaasti muodollisilla perusteilla ja muun muassa sellaisten riippumattomiksi väitettyjen pienpanimoiden välisillä oikeudellisilla rakennelmissa, jotka todellisuudessa muodostavat taloudellisen konsernin, jonka tuotanto ylittää direktiivin 92/83 4 artiklassa vahvistetut rajat.

Niiltä osin kuin on kyse siitä, mikä mahdollinen merkitys asianomaisten panimoiden markkinakäyttäytymisellä on sen määrittämisessä, ovatko ne taloudellisesti riippumattomia, direktiivin 92/83 4 artiklan 2 kohdassa viitataan panimoiden oikeudelliseen ja taloudelliseen rakenteeseen viittaamatta nimenomaisesti niiden markkinakäyttäytymiseen.

Lisäksi sen perusteella, että panimot toimivat toisistaan erillisillä markkinoilla toisistaan erillisillä tuotevalikoimilla, ei voida katsoa, että mainitut panimot olisivat toisiinsa nähden taloudellisesti riippumattomia, koska tällainen tilanne voi nimittäin olla päinvastoin osoitus konsernin tasolla päätetystä tarkoituksellisesta strategiasta, jolla pyritään välttä-

mään kilpailu konsernin sisällä tai lieventämään sitä.

(ks. 26, 28, 29, 33, 35 ja 36 kohta sekä tuomiolauselman)